

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı :30824082-610/15923385
Konu :Yazılı Soru Önergeleri

16 Haziran 2026

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekillerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat KURUM
Bakan

EK:
-Dosya (1 Takım)

**HAKKARİ MİLLETVEKİLİ
SAYIN ÖZNUR BARTİN'İN
TBMM 7/39943 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVABI**

7/39943 GK 106

SORULAR

- 1) Depremden etkilenen 11 ilde il ve ilçe bazında yıkılan, acil yıkılacak ve ağır hasarlı olarak sınıflandırılan yapı sayısı kaçtır?
- 2) Söz konusu yapılara ilişkin enkaz kaldırma çalışmalarının il bazında tamamlanma oranı nedir? Enkaz kaldırma süreci devam eden alanların toplam büyüklüğü ne kadardır?
- 3) Deprem bölgesinde planlanan toplam kalıcı konut sayısı kaçtır? Bugüne kadar ihalesi yapılan, inşaatı başlayan, tamamlanan ve fiilen oturlan konut sayısı il bazında nedir?
- 4) Teslim edildiği açıklanan konutların kaçında elektrik, su, kanalizasyon, ulaşım ve sosyal donatı altyapısı eksiksiz biçimde tamamlanmıştır? Altyapı eksikliği nedeniyle kullanılamayan konut sayısı kaçtır?
- 5) Deprem bölgesinde hâlen konteyner kentlerde yaşayan nüfus il bazında kaçtır? Bu geçici barınma alanlarının tasfiye edilmesine ilişkin takvim ve yerleştirme planı nedir?
- 6) Rezerv yapı alan ilan edilen bölgelerin toplam yüzölçümü nedir? Bu alanlarda etkilenen hak sahibi sayısı, kamulaştırılan taşınmaz sayısı ve ödenen kamulaştırma bedelleri ne kadardır?
- 7) Rezerv alan uygulamalarına ilişkin açılan idari ve adli dava sayısı kaçtır? Bu davaların kaç sonuçlanmış?
- 8) Yerinde dönüşüm programı kapsamında başvuru yapan hak sahibi sayısı ile destek almaya hak kazanan kişi sayısı kaçtır? Bu kapsamda ödenen toplam destek tutarı ne kadardır?
- 9) Deprem bölgesindeki yeni yerleşim alanlarında planlanan okul, hastane, aile sağlığı merkezi ve diğer kamusal donatı alanlarının sayısı kaçtır? Bunların kaç tamamlanarak hizmete açılmıştır?
- 10) Deprem sonrası yeniden yapılanma için merkezi bütçeden ayrılan kaynak ile uluslararası kredi ve hibelerin toplam tutarı nedir? Bu kaynakların il bazında harcama dağılımı nasıldır?
- 11) Bakanlık tarafından deprem bölgesine ilişkin güncel yapı stok envanteri ve zemin etüt çalışmalarının tamamlanma oranı nedir? Bu verilerin kamuoyuna açık bir veri tabanı olarak yayımlanması planlanmakta mıdır?
- 12) Yeniden inşa sürecinde görev alan yüklenici firmaların denetimi hangi mekanizmalarla yapılmaktadır? Sözleşme yükümlülüklerini yerine getirmediği için yaptırım uygulanan firma sayısı kaçtır?
- 13) Afet sonrası kentsel planlama süreçlerinde üniversiteler, meslek odaları ve sivil toplum kuruluşlarının katılımını sağlayan kurumsal bir danışma mekanizması bulunmakta mıdır?
- 14) Geçici barınma alanlarının asgari yaşam standartlarına uygunluğunu denetlemek amacıyla yapılan teftiş sayısı kaçtır? Tespit edilen eksiklikler ve uygulanan işlemler nelerdir?
- 15) Deprem bölgesine yönelik afet risklerini azaltıcı ve iklim dirençli üst ölçekli mekânsal planlama stratejisi hazırlanmakta mıdır? Hazırlanıyorsa kapsamı ve uygulama takvimi nedir?
- 16) Üç yıllık yeniden yapılanma sürecine ilişkin Bakanlık tarafından bir performans değerlendirmesi yapılmış mıdır? Yapılmışsa sonuçları nelerdir ve hedeflere ulaşamayan alanlar için hangi önlemler planlanmaktadır?

CEVAP

06.02.2023 tarihinde Kahramanmaraş merkezli meydana gelen depremler nedeniyle deprem felaketinden etkilenen il ve ilçe merkezlerinde, yıkılan veya hasar gören yapı ve alanların, gerek yapısal gerekse mekânsal olarak, kentlerimizin kadim kültürlerine ve yöresel mimarilerine uygun olarak, yatay mimari anlayışı ile yeniden inşa ve ihya edilmesi, bu alanların kente ve afetzedeye vatandaşlarımıza yeniden kazandırılmasına yönelik uygulamalar, Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı, Toplu Konut İdaresi Başkanlığı ve Emlak Konut Gayrimenkul Yatırım Ortaklığı A.Ş. işbirliği ile Bakanlığımız (Kentsel Dönüşüm Başkanlığı) koordinasyonunda yürütülmüştür.

Afet sonrası mekânsal karar alma süreçlerinde hazırlanan imar planlarında konut alanları ile birlikte ihtiyaç duyulan kentsel sosyal ve teknik altyapı alanlarının da oluşturulmasıyla toplumun yalnızca fiziksel değil, sosyal olarak da yeniden inşası hedeflenmiştir. Eğitim, sağlık, ibadet ve yeşil alan gibi donatılar ile mahalle ölçeğinde bütünlük sağlanırken; yerleşimlerin altyapı ve ulaşım sistemlerine entegrasyonu da detaylı bir biçimde planlanmıştır.

Afet konutlarının tasarımında deprem yönetmeliğine uygunluk, radye temel ve perde duvar gibi dayanıklı sistemler, yerel mimariyle uyumlu cephe ve malzeme kullanımı, erişilebilir ve modüler planlama gibi mimari ve mühendislik ilkeleri esas alınmıştır. Projeler, hızlı üretim kadar uzun ömürlü yapı güvenliği, iklimsel ve kültürel uyum, sosyal donatı dengesi ve yerel yaşam biçimlerine uygunluk gibi kapsamlı kriterlerle şekillendirilmiştir.

Konutların yapım süreci nitelikli personelin çalıştığı kontrol müşavirlik sistemi ile yürütülmüş, yapıma ait tüm aşamalar İdarenin tecrübeli mühendisleri tarafından kontrol edilmiştir. Bu ikili kontrol sistemi ile hem müşavir firma hem de konuta ait tüm uygulama çalışmaları titizlikle yönetilmiştir.

Ayrıca altyapı inşası süreçleri de üstlenilmiş; su, kanalizasyon, enerji ve iletişim hatlarından ulaşım yollarına kadar tüm altyapı unsurları, eşzamanlı ve bütüncül biçimde projelendirilmiştir.

Deprem sonrası kalıcı barınma için yürütülen konut üretimi sürecinde Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı (AFAD) tarafından tespit edilen hak sahibi sayısı ve yine AFAD Başkanlığı tarafından bildirilen yer seçimleri dikkate alınmıştır. Afet projeleri kapsamındaki konut ve işyerleri, AFAD tarafından afetzedeye hak sahiplerine dağıtılmaktadır. Bu konutlara ilişkin başvuru işlemleri, hak sahiplerinin belirlenmesi, satış ve geri ödeme (borçlandırma) koşullarının belirlenmesi ve ilgili iş ve işlemler de AFAD tarafından yürütülmektedir.

Toplu Konut İdaresi (TOKİ) tarafından deprem bölgesindeki 11 ilde planlama, tasarım, ihale ve yapım süreçleri eş zamanlı olarak ilgili kurumlarla iş birliği halinde sürdürülmüş, bölgede kalıcı barınmanın sağlanmasına yönelik yapımları tamamlanan konutlar hak sahiplerine etaplar halinde teslim edilmeye başlanmıştır.

Deprem bölgesinde Bakanlığımızca (TOKİ, Emlak Konut GYO ve Yapı İşleri Genel Müdürlüğü) yürütülen yapım çalışmaları, 433.667 konut ve 21.690 işyerini içeren toplam 455.357 adet bağımsız bölümü kapsamaktadır. 6 Şubat Depremlerinden Etkilenen İllerimizde gerçekleştirilen kalıcı konut ve işyeri sayısına ilişkin tablo aşağıda yer almaktadır.

İli	Konut sayısı*	İşyeri sayısı	İli	Konut sayısı	İşyeri sayısı
Hatay	146.553	7.202	Şanlıurfa	13.409	20
Malatya	75.572	4.088	Adana	12.073	0
Kahramanmaraş	68.190	5.766	Kilis	2.565	4
Adıyaman	40.511	2.855	Sivas	164	0
Gaziantep	29.700	1.353	Kayseri	288	0
Diyarbakır	17.200	6	Bingöl	89	0
Elazığ	14.871	23	Tunceli	298	0
Osmaniye	12.184	373	Toplam	433.667	21.690

Diğer taraftan, 6306 sayılı Kanun ve bu Kanun'un Uygulama Yönetmeliği uyarınca, afet riski altındaki alanlar ile bu alanlar dışındaki riskli yapıların bulunduğu arsa ve arazilerde, fen ve sanat norm ve standartlarına uygun, sağlıklı ve güvenli yaşama çevrelerini teşkil etmek üzere iyileştirme, tasfiye ve yenilemelere ilişkin dönüşüm uygulamaları yürütülmekte olup, bu kapsamda uygulama alanlarında tespit, tahliye, yıkım ve yenileme faaliyetleri Bakanlığımızca sağlanan teknik ve maddi destekler eşliğinde, Toplu Konut İdaresi Başkanlığı, yerel idareler ve ilgili paydaşlar ile işbirliği halinde sürdürülmektedir.

Ayrıca, yürütölen uygulamaların daha etkin ve hızlı şekilde sonuçlandırılması, uygulamaların daha geniş kitle ve alanlara yaygınlaştırılması, finansal olanakların geliştirilmesine yönelik çalışmalar Bakanlığımız temsilcileri, sivil toplum kuruluşları, akademisyenler, deprem bilimciler ve bilim insanların katılımı ile sürdürölmektedir.

Bakanlığımızca uygulama yapılan alanlarda, yürütölen iş ve işlemlere ilişkin gerekli bilgilendirme ve uzlaşma süreçlerini yürötmek üzere sahada Kentsel Dönüşüm Başkanlığımıza bağılı olarak irtibat ofisleri kurulmakta ve bu ofisler marifetiyle, 6306 sayılı Kanun kapsamında yürütölen tüm iş ve işlemlere, plan, proje ve hak sahipliğı süreçlerine ilişkin gerekli bilgilendirmeler yapılmakta, vatandaşların talep ve önerileri alınmakta, uzlaşma süreçleri yürütölmekte, düzenli saha ziyaretleri de gerçekleştirilerek süreç şeffaf bir şekilde yürütölmektedir.